

TALLINNA ÜLIKOOL
Haridusteaduste Instituut

Hariduspoliitika ja haridusasutuse juhtimine

INTERVJUU

Koostanud: Melissa Anson

Tallinn

2016

INTERVJUU

Intervjueeritav: Monika Sammal (Tallinna Kiisupere Lasteaed)

HARIDUSPOLIITIKA

1. Tutvudes Vabariigi Valitsuse teadus- ja hariduspoliitika eesmärkidega, on suurem enamus eesmärkidest valdkonniti alles täitmisel, vähesed eesmärgid täidetud. Millised on suurimad takistused, mis hariduspoliitikas takistavad nende eesmärkide täitmist? *Enamus eesmärke on kirja pandud väga üldsõnaliselt ning konkreetseid tegevusi eesmärkide täitmiseks pole välja toodud. Välja on toodud eesmärgid õpetaja valdkonnas, kuid puuduvad õpilasest lähtuvad eesmärgid ja valdkonnad.*
2. Kui tutvute teadus- ja hariduspoliitika eesmärkidega, kas Teie kui haridusjuht muudaksite antud eesmärke? Milliseid ja miks? *Lisada tuleks õpilasest lähtuv valdkond, kus oleks välja toodud konkreetseid ja täpsed tegevused hariduse paremaks omandamiseks. Kõikidele eesmärkidele lisada ka täpsed tegevused eesmärkide täitmiseks.*
3. Eesmärkide suurimas fookuses on uus õpikäsitlus, mis suurendaks õpilastes õpimotivatsiooni ja huvi. Kuidas uus õpikäsitlus Teie asutuses reaalselt välja näeb? Mida muudate õppetöös? *Õppetöös rakendame rohkem IKT-vahendeid (arvuti, I-pad jne). Avastame ja õpime koos õpilastega. Peame erinevatel teemadel arutlusvestlusi, kus kõigi arvamus on oluline. Käime üha rohkem õppekäikudel, kus õpilane saab olla aktiivne õppija läbi kõikide meelte.*
4. Uus õpikäsitlus on võrdlemisi detailselt avatud ka Õpetajate Lehe arvamusrubriigi artiklis *Õpikäsitlus ja koolikultuur* ning välja on toodud aspekt, et uus õpikäsitlus on edukas vaid sel juhul, kui õpetaja kehastub ise ümber aktiivseks õppijaks. Kuidas Teie motiveerite õpetajaid, kes on aastakümneid teinud oma tööd ja ei tunne kindlust ega mugavust uue õpikäsitluse suhtes? Kuidas on õpetajad seda muudatust kommenteerinud? *Eelkõige peab õpetaja ise olema valmis proovima uut moodi õpetamist, kuid põhiline motiveerimis viis on ikka vestlus ja arutelu õpetajaga. Kui õpetaja näeb, et uut moodi õpetamine on huvitav nii talle kui õpilastele, siis ta on*

valmis ka seda jätkama. Osad õpetajad kardavad uut tehnoloogiat kasutusele võtta, kuid innustame neid proovima ja esimesel ebaõnnestumisel mitte loobuma. Enamik nooremaid õpetajaid toetab uut õpikäsitlust.

HARIDUSE JUHTIMINE

5. OECD kokkuvõttes Eesti Haridussüsteemi ressursikasutuse ülevaatest on välja toodud, et koolijuhi ametialased tegevused tuleks ümber töötada. Mida arvate selle kohta, et koolijuhte tuleks perioodiliselt hinnata? Põhjendage. *Olen nõus, et juhte tuleks periooditi hinnata, siis saame tagada haridusasutuste arenemise ning paremaks muutmise.*
6. Lähtuvalt eelmisest punktist, on välja pandud ettepanek luua koolitussüsteem, kus kogunud juhid koolitaksid välja algajaid juhte. Kuidas Teie arvates selline süsteem välja näeks? Millised oleksid need juhid, kes antud programmi läbi võiksid viia? Kuidas see valik Teie arvates kujunema peaks, millised juhid on pädevad õpetama järelkasvu? *Usun, et on õige valida kogenuid juhte noori juhte koolitama, kuid ka vastupidi, kus noored juhid annavad vanematele juhtidele enda soovitusi ja nägemusi ja mõtteid edasi. Võiks toimuda koolitused n.ö arutelu vormis või töögruppidega, kus nii noored kui vanad saaks jagada oma kogemusi ja nägemusi kooli juhtimisest.*
7. Milline on üleüldse pädev ja kompetentne haridusjuht? Mille alusel seda süstemaatiliselt hinnata saaks? *Hea juht üleüldiselt peaks olema inimene, kes osaleb kollektiivitöös, mitte ei vaata seda kaugelt ja kõrgelt pealt. Kõige olulisem on osalus, arusaam, mõistmine, huvi – nii on ka ülejäänud kollektiivil töökeskkond, kus on hea olla. Hindamist ei oska kommenteerida.*
8. Tallinna haridusameti teatmikus (2016) on välja toodud, et ainuüksi Tallinna Haridusameti haldusalas töötab 60 üldhariduskooli ja üks ametikool, rääkimata haridusjuhtidest üle Eesti Vabariigi. Kui suur osakaal on ühel haridusjuhil hariduspoliitika kujundamisel? Kas seda teeb iga haridusjuht? Kui ei, siis miks? *Usun, et igaihe panus on hariduspoliitika kujundamisel on oluline. Üks meist ei saa merre tekitada laineid, kuid kui igaiüks viskab väikese kivi vette laine*

tekitamiseks, siis see on oluline. Arvan, et kõik seda ei tee, sest juhi roll ja tegevus on inimese iseloomust tulenev.

UUS HARIDUSSEADUS

9. Uue haridusseaduse eelnõu 3. punktis on välja toodud, et formaalharidussüsteem muutub avatumaks, suurendades mitteformaalse õppe osakaalu. Kas selline muudatus on Teie jaoks vajalik ja õigustatud? Põhjendage. *Usun, küll et on oluline tuua igapäevasesse kooli õpetamisstiili sisse erinevaid tegevusi, mis ei hõlma ainult koolis õppimist. Kui õpilane saab vabatahtlikult olla aktiivne õppija ja kogeda õppimist läbi erinevate tegevuste ja keskkondade ja praktiseerimiste, siis on õpitu ka selge ülejäänud eluks.*

10. Suurenemas on õppeasutuste haldusjärelvalve, mis võimaldaks jälgida nii kvaliteeti, kui ka ressursside kasutamist. Kui suur mõju võib sellel olla haridusjuhtimisele? Kuidas võib see mõjutada haridusjuhtide võimalust osaleda hariduspoliitika kujundamisel? *Oleneb, kui ulatuslikku järelvalvet hakatakse tegema ning kui suuri piire ressursside ja kvaliteedi osas seatakse. Kindlasti muudab see haridusjuhtide võimalusi hariduspoliitika kujundamisel. Järelvale on kindlsti oluline, kuid tuleb arvestada piirkonniti erinevate koolide ja muude võimalustega. Paindlik järelvalve annab võimaluse juhtidel tagada kvaliteeti ning ka osaleda muutuste sisseviimisel.*

11. Kas uus haridusseadus toob pigem positiivse muudatuse või on see teatud aspektides suur samm tagasi? Põhjendage. *Arvan, et pigem muutub haridussüsteem positiivses suunas, kuna ühiskond ja elu muutub üha kiiremas tempos ning haridusel on inimese elus väga oluline roll täita. Seega on muutuste aeg ka haridussüsteemis.*

Tegelikult oli eesmärk intervjueeritavaks valida keegi, kes on valdkonnas olnud pikalt ja tõesti omab ülevaadet hariduspoliitikast ja -juhtimisest. Kahjuks kuu aja jooksul saadetud kirjadele tuli ainult üks vastus ja minu poolt suur aplaus Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasiumi direktorile, kes oli ainuke direktor, kes võttis vaevaks vastata, et tal pole aega minu küsimustele

kahjuks vastata. Seega, lähenesin teisiti ja valisin kellegi, kes on just kooli lõpetanud ja töötab valdkonnas ning omab ehk veidi "rohelisemat" ja teismoodi vaatenurka. Intervjuu sujus ladiusalt ja väga hea oli näha, et antud küsimustele sai vastata ka inimene, kes on alushariduse valdkonnas ja tema igapäeva elu lähtub siiski veidi teistest aspektidest. Hea on näha, et noor õpetaja omab visiooni ja tunneb oma valdkonda, oskab kaasa rääkida suuremate teemadega.

KASUTATUD ALLIKAD

Vinter, K., Heidmets, M., Slabina, P. (2015). Õpikäsitus ja koolikultuur. Õpetajate Leht. [30.11.2016]

<http://opleht.ee/20696-opikasitus-ja-koolikultuur/>

Kokkuvõte OECD Eesti haridussüsteemi ressursikasutuse ülevaate olulisematest sõnumitest ning soovitudest. (2016). Haridus- ja Teadusministeerium. [30.11.2011]

https://dspace.ut.ee/bitstream/handle/10062/51762/oecd_ressursikasutus_pressikonverentsi_ja_otusmaterjal.pdf?sequence=3&isAllowed=y

Tallinna haridusametuste teatmik. (2016). Tallinna Haridusamet. [30.11.2016]

<http://info.haridus.ee/>

Teadus- ja hariduspoliitika. (2016). Vabariigi Valitsus. [30.11.2016]

<https://valitsus.ee/et/teadus-ja-hariduspoliitika>

Uusna, S. (2016). Haridusseaduse eelnõu seletuskiri. [30.11.2016]

https://www.osale.ee/konsultatsioonid/files/consult/285_HaS_seletuskiri.pdf